

**PROGRAMMA
VOORJAAR 2019**

**musea
Sint-Niklaas**

03-02

Frontleven WO I in 3D
Slotevenement
SteM Zwijgershoek

27-01 > 28-04

Vier maal Het Signaal
Tentoonstelling
de Salons

04-03 > 08-03

Krokusateliers: de troubadour
Workshop kinderen
SteM Zwijgershoek

26-03

Cartografie en macht in de
16de eeuw
Mercatorlezing om 20 uur
door Colin Dupont
Mercatormuseum

31-03

Typisch Woas - op ze Sinnekleases
Museumrondleiding om 14.30 uur
SteM Zwijgershoek

02-04

De missionaris als cartograaf
Mercatorlezing om 20 uur
door Dirk Van Overmeire
Mercatormuseum

14-04 > 01-09

Grafiekbiënnale 2019
De beste kleingrafiek wereldwijd
O wonder, klein wonder
Tentoonstelling
SteM Zwijgershoek
Internationaal Exlibriscentrum

22-04 > 12-05

Romeins verleden
Gegroet, Marius en Stella
Tentoonstelling
SteM Zwijgershoek

23-04

Wanneer is dat hier gedaan?
Mercatorlezing om 20 uur
door Stijn Meuris
SteM Zwijgershoek

28-04

Erfgoeddag
Ambacht en vakmanschap
Evenement
SteM Zwijgershoek

03-05 > 19-05 (WEEKENDS)

Salons in jonge handen
Tentoonstelling
de Salons

25-05 > 20-06

Creatie en mode
PORTUS berkenboom
Tentoonstelling
SteM Zwijgershoek

SLOTEVENEMENT FRONTLEVEN WO I IN 3D

03-02

SLOTEVENEMENT

i.s.m. Erfgoedcel Waasland,
Bibliotheeca Wasiana
m.m.v. de Vlaamse overheid

11 - 17 uur

SteM, Zwijgershoek 14

Gratis toegang

Gedurende een drietal maanden kwamen heel wat bezoekers over de vloer om de film 'Frontleven WO I in 3D' te bekijken. Velen van hen waren diep onder de indruk. Op 3 februari kan je de laatste filmvertoningen meemaken samen met een aantal boeiende activiteiten.

-11 uur : lezing 'Het Elfde uur', over de laatste uren tijdens WO I met historicus **Pieter Serrien**

- Tentoonstelling van diorama's en modellen uit WO I gemaakt door leden van **Modelbouwclub Willebroek**
- Optreden van **re-enactors** WO I van het Fort van Liezele
- Bezichtig van een levensgrote replica van een Britse **Mark IV tank**
- Docenten en leerlingen van SAMWD brengen de ontroerende **Last Post**
- **Oorlogssoep** op rantsoen

VIERMAAL HET SIGNAAL

27-01 > 28-04

TENTOONSTELLING

de Salons, Stationsstraat 85

Donderdag – vrijdag van 13.30 tot 17 uur

Zaterdag van 13 tot 17 uur

Zondag van 11 tot 17 uur

de Salons, Stationsstraat 85

Toegang 2 EUR / 1 EUR met korting

Gratis: kinderen tot en met 12 jaar, houders museumkaart, MuseumPASS, lerarenkaart

Gratis toegang op zondag van 11 tot 13 uur

Voor de expo Viermaal Het Signaal selecteerden wij telkens tien werken van vier kunstenaars uit het Waasland die een academische opleiding genoten hebben.

André Roelant, geen onbekende in de Salons, bewijst met schilderijen op groot formaat dat hij een uitzonderlijk portrettist is. Het werk van de onlangs overleden Willy Verdickt is een ode aan het impressionisme. Met diverse

technieken zoals olieverf, acryl en pastel brengt hij de natuur van de Wase Scheldepolders tot leven. Roger Servotte grijpt terug naar de oude techniek van temperaverf waarmee hij met veel liefde en geduld, in pointillistische stijl, zijn geboorteplaats Steendorp en het omliggende landschap in beeld brengt. Tenslotte legt Emiel Foubert, vanuit het oogpunt van een architect, al decennialang zijn reisverhalen vast als beklijvende aquarellen op een minimalistisch formaat.

Agenda:

24 februari om 14.30 uur

Rondleiding met kunstenaar André Roelant. Deelnemers betalen het toegangstarief en genieten achteraf van koffie met gebak aangeboden door museumspors Patisserie Jan Reed en Delicatessen Van Poeck.

Reserveer vooraf uw plaats op 03 778 34 50 of via e-mail: reservatiemusea@sint-niklaas.be.

Opgelet: uiterste inschrijvingsdatum is 21 februari

André Roelant: Moddervrouwen

KROKUSATELIERS DE TROUBADOUR

04-03 > 08-03

GEZINSACTIVITEIT

14 -17 uur

SteM, Zwijgershoek 14

Toegang: 5 EUR / 2,50 EUR met korting

Gratis: kinderen tot en met 12 jaar, houders museumkaart, MuseumPASS, lerarenkaart

Grote én kleine mensen hebben altijd graag gezongen. Voeg daarbij handgeklap, voetgestamp, vingergeknip en muziekinstrumenten en de pret kan niet op! Speur tijdens deze workshop met onze gids mee naar oude spulletjes uit de tijd van ridders en jonkvrouwen die iets met muziek te maken hebben. Wat dacht je van een mondharp, een vedel of een schalmei? Maak daarna zelf samen met je familie een rommelpot, trommel of fluit en waan jezelf troubadour voor één dag.

Krijg je van al dat knutselen een droge keel of een rommelende buik, dan is er een fris drankje en een plakje cake voorzien.

Wil je er graag bij zijn met mama papa, broer, zus, oma, opa ... reserveer dan je plaats op één van de krokusdagen. Reserveren doe je via een miltje naar reservatiemusea@sint-niklaas.be of bel naar 03 778 34 50 tijdens de kantooruren.

Opgelet: uiterste inschrijvingsdatum is 27 februari

MERCATORLEZING

CARTOGRAFIE EN MACHT IN DE 16DE EEUW

26-03

LEZING DOOR COLIN DUPONT 'Atlas van Jacob Van Deventer'

20 uur

Mercatormuseum
Zamanstraat 49D

Toegang gratis

Gedurende de tweede helft van de 16de eeuw heeft **Jacob Van Deventer** meer dan 250 plattegronden van steden van de Lage Landen getekend.

Aan de hand van een diepgaand onderzoek tracht Colin Dupont het hoe en waarom van deze boeiende kaarten te achterhalen.

Filips II van Spanje, opdrachtgever van Jacob Van Deventer, heeft duidelijk zijn stempel op dit cartografische werk gedrukt. Deze voor de 16de eeuw moderne kaarten waren van uiterst militair belang voor hem. Maar bovenal weerspiegelden ze de macht die de Spaanse koning had over het grondgebied van de Lage Landen.

Colin Dupont is verantwoordelijke kaarten en plannen van de Koninklijke Bibliotheek van België.

Deze lezing wordt in het Frans gegeven.

Na de lezing kan je genieten van een goed glas wijn aangeboden door Het Wijnhuis.

Septentrio

19

Neukirchplatz

Meridies

31-03

RONDLEIDING OP ZE SINNEKLOASES

'Talen kleuren de wereld'
i.s.m. de Bibliotheek

14.30 uur

SteM, Zwijgershoek 14

Toegang: 5 EUR / 2,50 EUR met
korting

Gratis: kinderen tot en met
12 jaar, museumkaarthouders,
MuseumPASS, lerarenkaart

Wereldwijd hebben momenteel slechts enkele honderden van de ongeveer **7.000 talen** een plaats in de onderwijsstelsels en publieke sectoren. Minder dan 100 talen worden toegepast in de digitale wereld. Daarenboven dreigt meer dan de helft van alle gesproken talen verloren te gaan binnen enkele generaties. Hiermee zullen ook tradities, uitdrukkingen en denkwijzen verdwijnen.

Misschien zelfs kleuren en tinten die we nooit hebben leren waarnemen. Het bewaren, onder de aandacht brengen, documenteren en koesteren van het lokale dialect en spreektaal vormt dan ook een belangrijk onderdeel van het '**Talen kleuren de wereld**'-project.

De Rondleiding 'Typisch Woas op ze sinnekloases' is koesteren op hoog niveau.

Er wurd koffie mé toert geoffreert deur bakker Jan Reed en koffiehuis Van Poeck.

Reserveert whèl oa plots mé te bellen noar 03 778 34 50 of meelt noar reservatiemusea@sint-niklaas.be

Inschrijven kunde tot 26 maart!

foto: Gert Cools ???

MERCATORLEZING

MISSION IMPOSSIBLE?

02-04

LEZING DOOR DIRK VAN OVERMEIRE

**'De missionaris als geograaf en
cartograaf'**

20 uur

Mercatormuseum, Zamanstraat 49D

Toegang gratis

Missie betekent steeds onderweg zijn, reizen dus. Missionarissen kregen op weg in hun missiegebied vele vragen en onzekerheden te verwerken. Soms kon de studie van de geografie dan helpen. Zo konden missionarissen bijvoorbeeld zelf kaarten maken. Die konden hun ruimtelijk bewustzijn van het evangelisatieterrein dan helpen vergroten.

Toch was dit cartografische werk voor missionarissen gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Dirk Van Overmeire wil hierover enkele getuigenissen laten horen van 3 Vlaamse missionarissen van Scheut die in het 1ste kwart van de 20ste eeuw in China werkzaam waren.

Na de lezing kan je genieten van een goed glas wijn aangeboden door Het Wijnhuis.

DE BESTE KLEINGRAFIEK WERELDWIJD

14-04 > 01-09

29STE BIENNALE TENTOONSTELLING

Dinsdag – vrijdag
Van 13.30 tot 17 uur
Zaterdag van 13 tot 17 uur
Zondag van 11 tot 17 uur

Internationaal Exlibriscentrum
Gerard Gaudaenzaal
Zwijgershoek 14

Toegang: 5 EUR / 2,50 EUR met
korting
Gratis: kinderen tot en met 12
jaar, houders museumkaart,
museumPASS, lerarenkaart
Gratis toegang op zondag van
11 tot 13 uur

In het kader van de Internationale
exlibris- en kleingrafiekwedstrijd
Sint-Niklaas 2019 koos een
vakkundige jury een mooie
selectie uit de ingezonden werken.
Het thema blijft vrij maar het
prijzenpakket legt een speciaal
accent op het thema 'Kinderen en
het kindrexlibris'.

Maak kennis met de gevarieerde
en rijke beeldtaal die kunstenaars
overal ter wereld hanteren
om hun ideeën, fantasieën
en bekommernissen op een
klein oppervlak uit te drukken.
Ontdek de variatie aan stijlen en
technieken over de grenzen heen.
Nieuw voor deze editie is dat de
exlibrisvereniging Graphia een
prijs uitlooft voor het beste exlibris
gemaakt door een kind of jongere.

Agenda

zondag 14 april

11 uur: **Proclamatie** van de
internationale exlibris- en
kleingrafiekwedstrijd Sint-Niklaas
2019 en van de kinderen en
jongerenwedstrijd - officiële **opening**
van de tentoonstelling

14 tot 15.30 uur: **Meet**

& Greetmoment met de

geselecteerde kunstenaars uit
de wedstrijd: maak kennis met
de aanwezige internationale
kleingrafiekkunstenaars en hun werk.
Zondag 16 juni om 13.30 uur:

Rondleiding

**Ben je er graag bij? Reserveer voor
11 april 03 778 34 50 (kantooruren)
of reservatiemusea@sint-niklaas.be**

foto: grafiek van H. Methorst

14-04 > 23-06

TENTOONSTELLING

TIM POLFLIET NODIGT UIT

Dinsdag – vrijdag van 13.30 tot 17 uur

Zaterdag van 13 tot 17 uur

Zondag van 11 tot 17 uur

Tentoonstellingszaal
Zwijgershoek 14

Toegang: 5 EUR / 2,50 EUR met korting

Gratis: kinderen tot en met 12 jaar, houders museumkaart, lerarenkaart, MuseumPASS

Gratis toegang op zondag van 11 tot 13 uur.

‘O wonder, klein wonder’ is een tentoonstelling voor kinderen en iedereen die ooit kind is geweest. Je maakt kennis met werk van illustratoren en beeldend kunstenaars. Het luik ‘**O wonder**’ toont grafiek als techniek voor illustraties: een houten plaat, een kartonnen sjabloon, de inkt, de drukpers, de eerste afdruk. De verwondering is van het gezicht te lezen als een kind voor het eerst een prent afdrukt.

Het onderdeel ‘**Klein wonder**’ belicht illustraties, objecten en films die baden in een sfeer van bevreemding en verwondering.

Tijdens de tentoonstelling wordt een grafiekatelier ingericht. Vakmensen zullen workshops geven rond grafische technieken. Illustratoren komen vertellen hoe zij hun techniek gebruiken om een werk te maken.

Agenda

zondag 14 april

11.30 uur: Officiële **opening** van de tentoonstelling - receptie en rondgang

14 tot 17 uur: Ga op ontdekking in het rijke en gevarieerde aanbod in de tentoonstellingen en loop misschien uw favoriete illustrator tegen het lijf.

Ben je er graag bij?

Reserveer vóór 11 april via 03 778 34 50 (kantooruren) of mail naar reservatiemusea@sint-niklaas.be

Zaterdag en zondag 4 en 5 mei
Grafiekweekend ‘Drukdrukdruk’
i.s.m. Kunstwerkt

Tijdens dit weekend kleeft er inkt aan je handen en kom je ogen te kort. ‘Drukdrukdruk’, dat is: prachtige prints, fascinerende persen, trage technieken en veel inspiratie.

GEGROET MARIUS EN STELLA

22-04 > 12-05

TENTOONSTELLING

Romeinse geschiedenis verteld door Gallo-Romeinse families

Erfpunt in samenwerking met het Archeocentrum Velzeke. Met dank aan de partners: het Vrouwencentrum, Odisee en de Wase gemeenten. Met financiële ondersteuning van Vlaanderen en Erfgoedcel Waasland.

Dinsdag – vrijdag
Van 13.30 tot 17 uur
Zaterdag van 13 tot 17 uur
Zondag van 11 tot 17 uur

SteM, Zwijgershoek 14

Toegang: 5 EUR / 2,50 EUR met korting
Gratis: kinderen tot en met 12 jaar, houders museumkaart, MuseumPASS, lerarenkaart

Gratis toegang op zondag van 11 tot 13 uur

De expositie 'Gegroet, Marius en Stella' belicht aan de hand van **archeologische vondsten** de vele facetten van het dagelijkse leven aan de rand van het Romeinse imperium. Ontdek de degelijkheid van landelijke traditionele hoeves en het verfijnde leven in de villa rustica's. Krijg inzicht in de Romeinse arbeidsmarkt. Rouw mee om de doden en maak kennis met de goden. Proef mee van de antieke globalisering van weleer ...

Deze expositie gunt je niet alleen een blik in het verleden, maar slaat ook een brug met het heden. Hoe verhouden Rome en Europa zich tot elkaar? Waar liggen hun wortels? Zijn er gelijkenissen of juiste grote verschillen in hun geschiedenis of organisatiestructuur te vinden?

Agenda:

Erfgoeddag 'Ambacht en vakmanschap'

28-04 van 10 tot 18 uur

Gratis toegang

Tijdens Erfgoeddag kan je de handen uit de mouwen steken!

Dompel je onder in de wereld van de Romeinse ambachten. Spinnen, weven of een aardewerken pot maken, het kan allemaal. Tussendoor geniet je van een Romeins biertje met een hapje.

Rondleiding in de expositie

12-05 om 14.30 uur.

Inschrijven verplicht!

MERCATORLEZING WANNEER IS HET HIER GEDAAN?

23-04

LEZING DOOR STIJN MEURIS

20 uur

Museumtheater
SteM, Zwijgershoek 14

Toegang gratis

Stijn Meuris brengt in zijn eigen meeslepemde stijl een lezing over het einde van onze aarde en bij uitbreiding van het heelal.

Het slechte nieuws is dat het hier binnen een half miljard jaar onherroepelijk gedaan is.

Het 'goede' nieuws is dat daar heel wat vuurwerk aan te pas komt.

Geen smartphone a.u.b. :-)

Reservatie verplicht!

Dit kan op 03 778 34 50 (tijdens de kantooruren) of via mail: reservatiemusea@sint-niklaas.be

**Opgelet: uiterste
inschrijvingsdatum is 17 april**

SALONS IN JONGE HANDEN

03-05 > 19-05

TENTOONSTELLING

de Salons
Stationsstraat 85, Sint-Niklaas

De Stedelijke Musea Sint-Niklaas presenteren, en dit voor de vijfde maal, het project 'Salons in jonge handen' met de drie stedelijke onderwijsinstellingen met een kunstopleiding (**PORTUS berkenboom, Forum Da Vinci en SASK**).

Binnen dit project stellen jongeren gedurende drie weekends (ook op vrijdag) hun werken tentoon in de Salons.

Ook deze editie omvat weer een ruime waaier aan tekeningen, schilderijen, multimedia, keramiek, mode, architecturale vormgeving ...

Wij willen als stedelijke musea jong en fris talent blijven aanmoedigen in hun creatieve uitspattingen door hun werk te tonen aan het grote publiek en dit in een exceptioneel kader.

Tentoonstellingsdata:

- 3, 4 en 5 mei 2019: PORTUS berkenboom
- 10, 11 en 12 mei 2019: Forum Da Vinci
- 17, 18 en 19 mei 2019: SASK

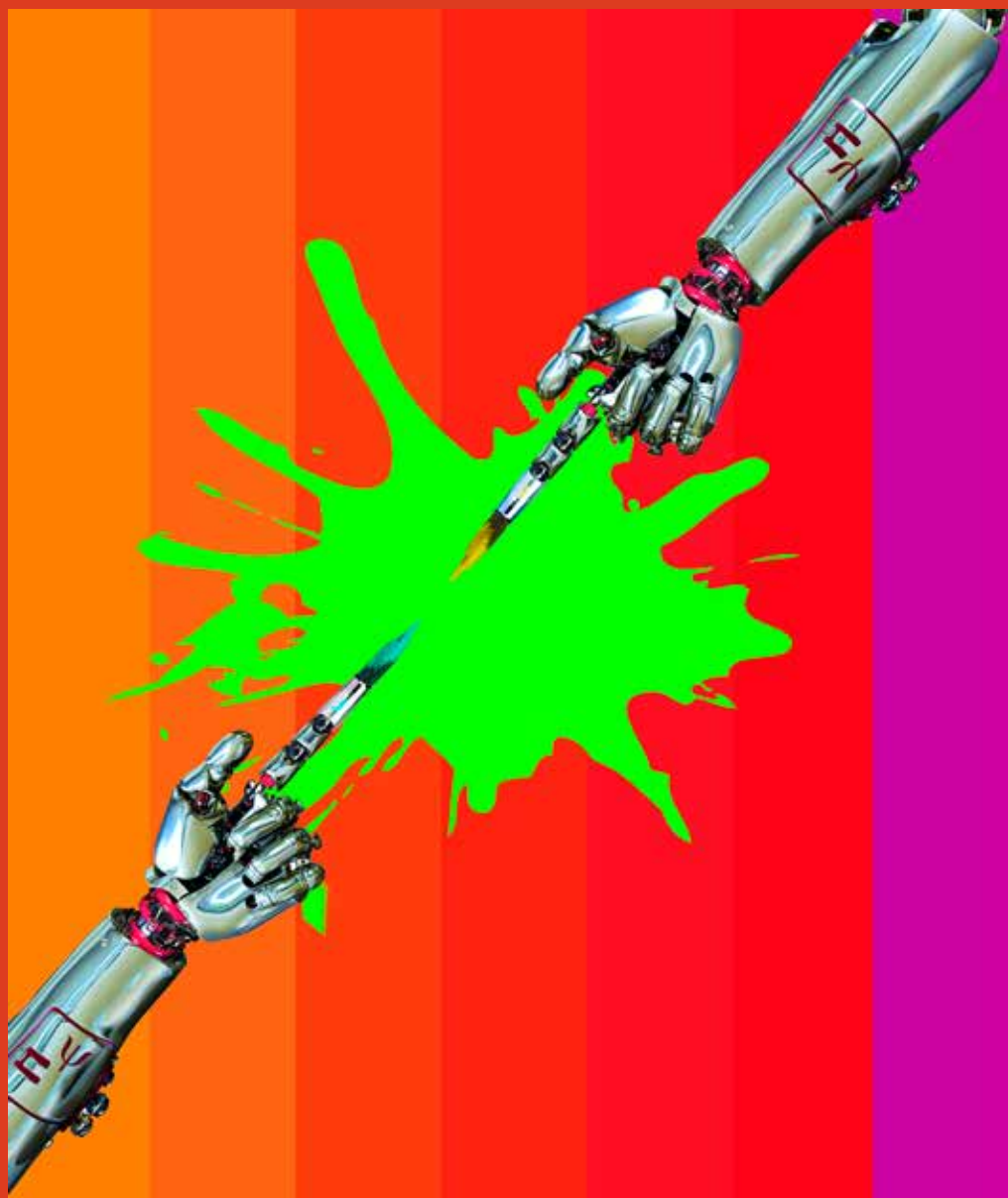
Openingsuren:

- Vrijdag van 13.30 - 17 uur
- Zaterdag van 13 - 17 uur
- Zondag van 11 - 17 uur

De toegang gedurende 'Salons in jonge handen 2019' is gratis.

Meer informatie op
www.musea.sint-niklaas.be

PORTUS BERKENBOOM

CREATIE EN MODE

25-05 > 20-06

TENTOONSTELLING

I.s.m. Portus berkenboom

Dinsdag – vrijdag

Van 13.30 tot 17 uur

Zaterdag van 13 tot 17 uur

Zondag van 11 tot 17 uur

SteM, Zwijgershoek 14

Gratis toegang

Modestudenten van PORTUS berkenboom nemen voor de derde keer het stedelijk museum SteM in Sint-Niklaas in.

De laatstejaars van de afdeling **Creatie en Mode** en van de afdeling **Modespecialisatie en Trendstudie** laten zien wat zij dit jaar realiseerden.

Met thema's zoals 'Architectuur', 'Red Carpet', 'Contrast is playful', 'Outdoor' wordt onze nieuwsgierigheid alvast gewekt. We zien in hun collecties ook een visionaire kijk op toekomstige trends.

De verscheidenheid aan interpretaties van de thema's, trends en bewerkingen zijn heel verschillend en verrassend om te zien. Tijdens een bezoek nemen de leerlingen je mee in hun proces om tot dit resultaat te komen. Je kan eveneens kiezen wie er in aanmerking komt voor de publieksprijs. En als je graag een actief bezoek brengt, kan je het museumspel dat ter plaatse aanwezig is, spelen. Dit spel is geschikt voor jong en oud.

Een bezoek in groep kan aangevraagd worden via 03 778 34 50 of reservatiemusea@sint-niklaas.be

DANK AAN DE CATERINGSPONSORS

Het Wijnhuis, Patisserie Jan Reed en Delicatessen Van Poeck ondersteunen met plezier de evenementen van de Stedelijke Musea.

We beschikken dan wel niet over een museumcafé, maar heel veel bezoekers hebben in onze musea toch al genoten van een lekker glas wijn na een lezing of een fijn gebak met heerlijke koffie na een zondagse rondleiding.

We kunnen je dit altijd gratis aanbieden dankzij de structurele sponsoring van deze drie bedrijven.

Ze leveren het bewijs dat de lokale economie wel degelijk geïnteresseerd is in een samenwerking met de culturele sector.

En wij, wij koppelen graag culinair plezier aan ons cultuuraanbod.

Daarom presenteren we je onze sponsors nog even op een zilveren dienblad:

- Het Wijnhuis

Heidebaan 57, Sint-Niklaas
03 776 23 00
www.hetwijnhuis.be

- Patisserie Jan Reed

Houtbriël 10, Sint-Niklaas
03 777 50 20
www.janreed.be

- Delicatessen Van Poeck

Stationsstraat 38, Sint-Niklaas
03 776 02 04
www.vanpoeck.com

SNWN 2687.7/10

SNWN 2687.7/6

MUSEUMSITES OPENINGSUREN TOEGANGSTARIEVEN

Dit **voorjaarsprogramma 2019** wordt gerealiseerd door de Stedelijke Musea Sint-Niklaas in samenwerking met diverse partners.

SteM, Zwijgershoek 14, Sint-Niklaas

Mercatormuseum, Zamanstraat 49D, Sint-Niklaas (ingang via park)
dinsdag - zaterdag 13.30 - 17 uur, zaterdag 13 - 17 uur, zondag 11 - 17 uur
Toegang: 5 EUR /2,50 EUR met korting, gratis: kinderen tot en met 12 jaar,
houders museumkaart, MuseumPASS (vanaf 01-02), lerarenkaart

de Salons, Stationsstraat 85, Sint-Niklaas

donderdag - vrijdag 13.30 - 17 uur, zaterdag 13 - 17 uur, zondag 11 - 17 uur
Toegang: 2 EUR / 1 EUR met korting, gratis: kinderen tot en met 12 jaar,
houders museumkaart, MuseumPASS (vanaf 01-02), lerarenkaart

Gratis toegang voor iedereen tot alle musea op elke zondag tussen 11 en 13 uur.

Gebruik deze unieke kans om op zondagvoormiddag wat cultuur op te snuiven!

CONTACTGEGEVENS:

03 778 34 50

stedelijkemusea@sint-niklaas.be

reservatiemusea@sint-niklaas.be

www.musea.sint-niklaas.be

bezoek ons op FB:

<https://www.facebook.comSteMMuseaSintNiklaas>

Deze informatie dateert van januari 2019.

De meest recente info vindt u op onze website.

www.sint-niklaas.be/privacy

foto's eigen collectie: Gert Cools

V.U. : Filip Baeyens, schepen van cultuur, Grote Markt 1, Sint-Niklaas